

1. AMAC

İstanbul Teknik Üniversitesi merdiven kullanma talimatı; İTÜ Gümüşsuyu yerleşkesinde Asansör Teknolojileri Laboratuvarında merdiven kullanımı sırasında iş sağlığı ve güvenliğini en üst düzeyde tutmak için hazırlanmıştır.

2. KAPSAM

İTÜ Gümüşsuyu yerleşkesinde Asansör Teknolojileri Laboratuvarında görev yapan çalışanları kapsar.

3. SORUMLULAR

Bu talimatın uygulanmasında başta çalışanlar olmak üzere, Kurum yöneticileri sorumlu tutulacaktır.

4. UYGULAMA

Uygulamada öncelikli olarak tedarikçi firma tarafından ürün ile gönderilen kullanma kılavuzuna uyulmalıdır.

5. FAALİYET AKIŞI

5.1. Merdiven Kullanmadan Önce Dikkat Edilmesi Gerekenler:

- 1) Doğru Ürünü Seçmek: Bir merdiven kullanılması planlanıyorsa, öncelikli olarak yapılması gereken ne tür bir işte kullanılacağı, ne sıklıkta kullanılacağı ve üzerinde ağır bir iş yapıp yapılmayacağına karar vermektir. Kullanılacak merdivenin yapılacak iş için uygun olduğundan emin olunmalıdır.
- 2) Merdiveni Kontrol Etmek: Merdiveni kullanmadan önce gerekli bakım ve kontrolleri sağlamak gerekmektedir, kullanım veya depolama aşamasında herhangi bir hasar oluşup oluşmadığından emin olunmalıdır.
 - Merdiveni sevkiyattan sonra ve ilk defa kullanılmadan önce bütün kısımlarının durumunu ve çalıştığını kontrol edilmelidir,
 - Merdivenlerin taşınması durumunda, hasar görmesini önleyecek uygun şekilde yerleştirilmelidir,
 - Merdivenin kullanılacağı her iş günün başlangıcında merdivenin hasarlı olmadığı ve güvenli olarak kullanılabileceği kontrol edilmelidir,
 - Hasarlı merdivenler kullanılmamalıdır,
 - Merdivende bulunan kurumamış boya, çamur, yağ veya kar gibi bulaşıkları temizlenmelidir.
 - Merdiveni kullanmadan önce, iş yerinde kullanıldığı ülkenin mevzuatına göre bir risk değerlendirmesi yapılmalıdır.
- 3) Ürünü Doğru Ve Güvenli Şekilde Kullanmak: Merdiveni kullanmadan önce gerekli bakım ve kontrolleri sağlamak gerekmektedir, kullanım veya depolama aşamasında herhangi bir hasar oluşup oluşmadığından emin olunmalıdır.
- 4) Kullanıcının Sağlık Durumu: Bir merdiveni kullanmak için uygun durumda olduğunuzdan emin olunuz. Belirli tıbbi şartlar veya ilaç, alkol veya uyuşturucu alma merdivenin güvenli bir şekilde kullanılmasını engeller.

5.2. Merdivenin Yerleştirilmesi Ve Kurulması:

- Merdiven doğru konumda kurulmalıdır,
- Kilitleme tertibatları, varsa, kullanmadan önce tam olarak sabitlenmelidir,
- Merdivenler düz, engebesiz ve hareketsiz zemin üzerinde olmalıdır,
- Dayamalı merdiven düz kırılmaz bir yüzeye dayanmalı ve kullanmadan önce bağlanmalı veya uygun bir tertibat kullanılarak sabitlenmelidir,

- Merdivenler asla yukarıdan konum değiştirilmemelidir,
- Konumlandırılması sırasında, merdivene çarpma riski (mesela yayaların, araçların, kapıların) dikkate alınmalıdır. Çalışma sahasında olması muhtemel kapılar (yangın çıkışı olmayan) ve pencereler sabitlenmelidir. Çalışma alanı gerekli durumlarda belirlenmeli ve uyarı levhaları konularak yayaların, ziyaretçilerin çalışma alanına girmesi engellenmelidir,
- Çalışma sahasındaki elektrik riskleri (baş üstünden geçen hatlar veya maruz kalınan diğer elektrik teçhizatı gibi) tanımlanmalıdır,
- Merdivenler basamak veya parmakları üzerinde değil, kendi ayakları üzerinde durmalıdır,
- Merdivenin kaymasını önleyecek ilave etkili tedbirlerin alınması veya kirli yüzeyler yeterince temizlenmedikçe, merdivenler kaygan (buz, parlak yüzeyler veya önemli derecede kirlenmiş katı yüzeyler gibi) zemin üzerine konulmamalıdır.

5.3. Merdivenin kullanılması:

- El merdivenlerinin kullanılmasında İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliğinde belirtilen hükümlere uyulmalıdır,
- Üretici tarafından verilen merdiven kullanma talimatı okunmalıdır,
- Merdivenin tipine ait en büyük toplam yük aşılmamalıdır,
- Merdivenleri sadece eğitimini görmüş ve yetkilendirilmiş kişiler kullanmalıdır.
- Gerekliyse kişisel koruyucular kullanılmalıdır,
- Çalışmaya başlamadan önce merdivende gerekli kontroller yapılmalıdır,
- Merdivenlerde tüm güvenlik kurallarına ve uyarı işaretlerine uyulmalıdır,.
- Merdivenden sarkılmamalı, kullanıcı kayışın kopçasını yan kirişler içinde tutmalı, her iki ayağını aynı basamağın/parmağın üzerine koymalıdır,
- Her türlü merdiven kullanımı en az iki kişi ile gerçekleştirilmelidir,
- Dayamalı bir merdivenden daha yüksek bir yere, ilave sabitleme (bağlama veya uygun bir tespit tertibatı gibi) olmaksızın geçilmemelidir,
- Katlamalı merdivenler yüksekliği farklı olan yerlere geçiş için kullanılmalıdır,
- Dayamalı bir merdivenin tepedeki üç basamağı /parmakları üzerinde durulmamalıdır, > Katlamalı bir merdivenin tepedeki iki basamağı üzerinde, bir platform veya el tırabzanı/küpeştesi olmadıkça durulmamalıdır,
- Basamaklara ortalayarak basılmalıdır,
- Dayamalı bir merdivenin yukarıya uzatılmış kısımda tepedeki dört basamağı/parmağın üzerinde durulmamalıdır,
- Merdivenler sadece kısa süreli hafif işlerde kullanılmalıdır,
- Gerilim bulunması önlenemeyen elektrikli işlerde iletken olmayan merdivenler kullanılmalıdır,
- Olumsuz hava şartlarında (kuvvetli fırtına gibi) merdiven kullanılmamalıdır,
- Çocukların merdivende oynamaması için tedbirler alınmalıdır,
- Merdivenden inerken veya merdivene çıkarken yüz merdivene doğru dönük olmalıdır,
- Merdivenden inerken veya merdivene çıkarken merdivene sıkıca tutulmalıdır,
- Merdiven köprü olarak kullanılmamalıdır,
- Merdivene çıkarken uygun ayakkabı giyilmelidir,
- Merdiven üzerinde çalışma yaparken asla başka işlerle meşgul olunmamalıdır,
- Yanlamasına tesir eden aşırı yüklerden (mesela, tuğla veya betonun matkapla delinmesi) kaçınılmalıdır,
- Merdiven üzerinde, düzenli olarak ara vermeksizin uzun süre durulmamalıdır (yorgunluk bir risktir)

- Yüksekçe ulaşmak için kullanılan dayamalı merdivenler dayandığı noktadan itibaren en az 1 m yukarıya uzanabilmelidir,
- Merdiven kullanılırken hafif ve taşınması kolay teçhizat taşınmalıdır,
- Çalışırken merdivenden tutulmaya devam edilmelidir veya bu yapılamıyorsa ilave tedbirler alınmalıdır,
- Yüzleri her zaman merdivene dönük olmalıdır, her zaman en azından iki el ve bir ayağı veya bir el ve iki ayağı merdivende olmalıdır (3 nokta bağlantı metodu).

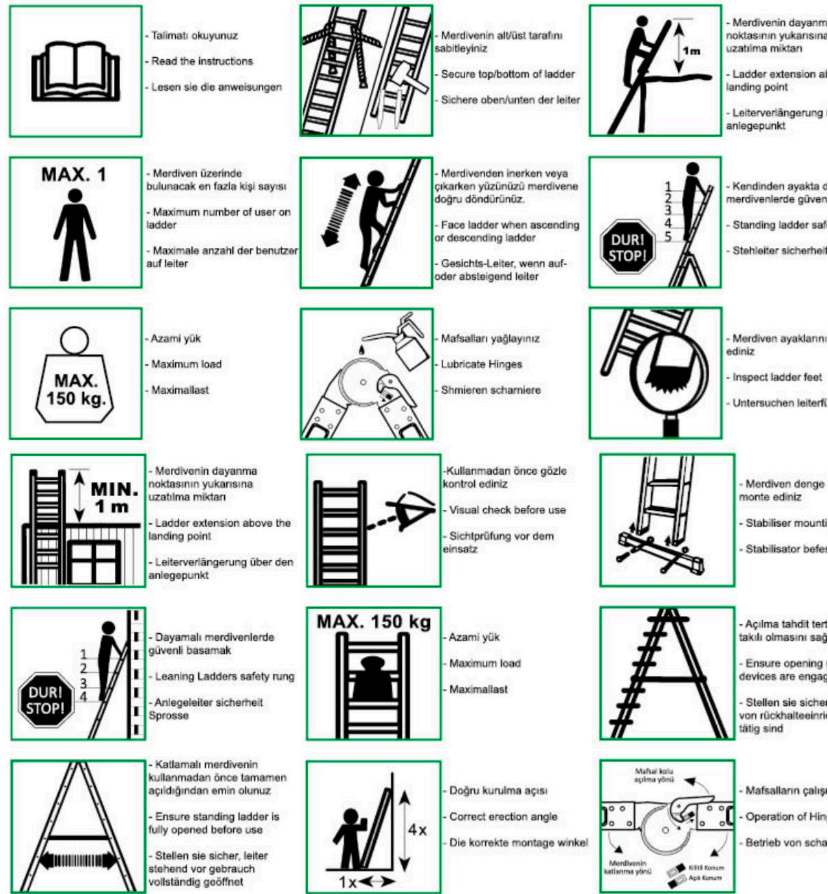
5.4. Onarım, Bakım Ve Depolama

- Merdivenlerin bakım ve onarımları uzman personel tarafından ve imalatçısının talimatlarına göre yapılmalıdır.
- Merdivenler imalatçısının talimatlarına göre depolanmalıdır.

6. İLGİLİ DOKUMANLAR

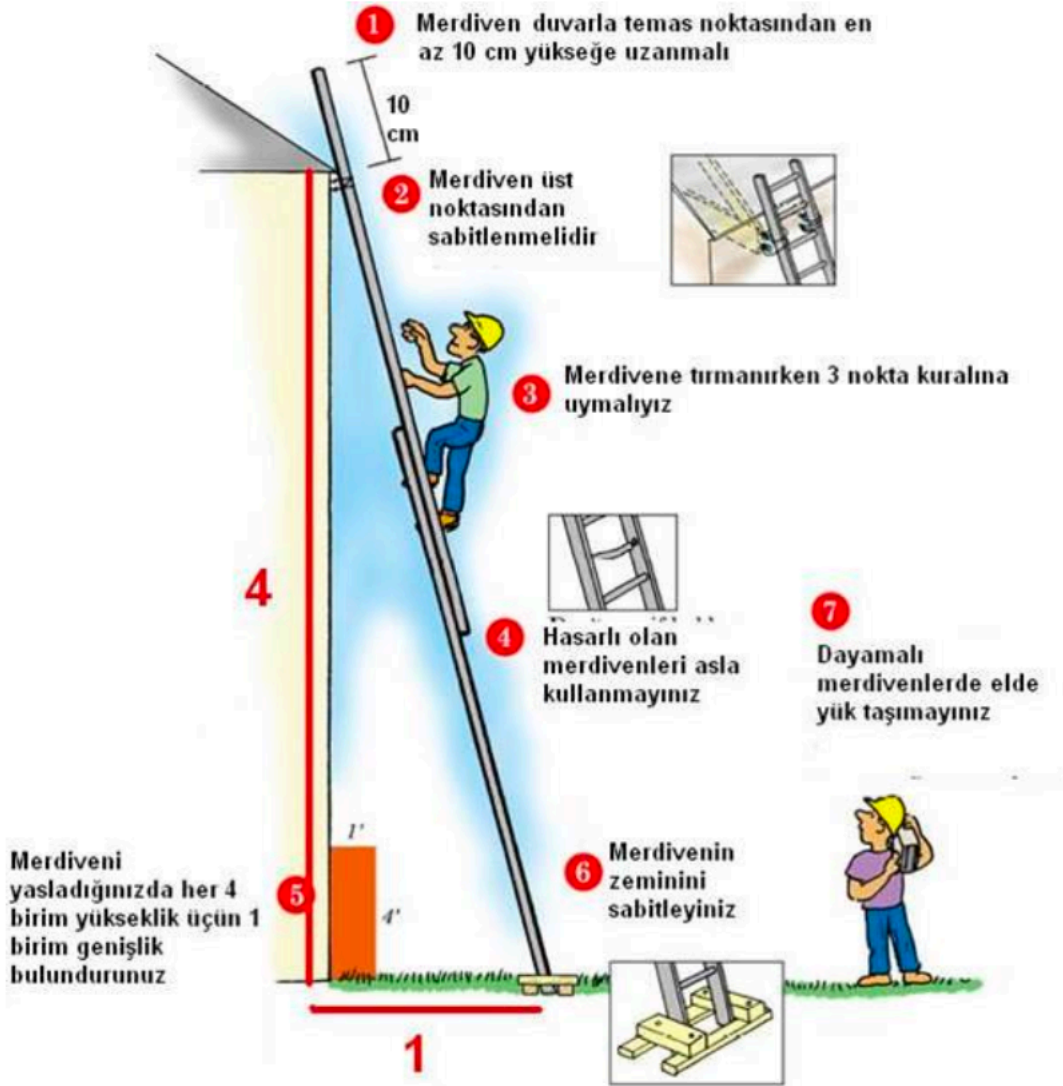
- 1) İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık Ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği*
- 2) Yapı İşlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönetmeliği*
- 3) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü 'Iskele Ve Merdivenlerin Güvenli Kullanımı Broşürü'

* www.mevzuat.gov.tr resmi sitesindeki yürürlüğe girmiş, güncel metinler geçerlidir.

Merdivenler İle İlgili Piktogramlar

Hazırlayan*Adı soyadı-tarih-imza*Öğr.Gör.Dr.
Adem CANDAŞ
İGU (C)**Kontrol eden***Adı soyadı-tarih-imza*Doç.Dr.
Serpil Kurt HABİBOĞLU
İGU(A) ve Eğitimci**Onaylayan***Adı soyadı-tarih-imza*Prof.Dr.
C.Erdem İMRAK
Lab. Sorumlusu